

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2026

(skrajne daty)

r.a. 2023-2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Nauka o człowieku : Anatomia człowieka
Kod przedmiotu/ modułu*	MK10
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk Medycznych – Zakład Anatomii Prawidłowej Człowieka
Kierunek studiów	Elektroradiologia
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, I i II semestr
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Prof. dr hab.n.med. Stanisław Orkisz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	lek. Joanna Klęba (wykłady), mgr Patrycja Kielar (ćwiczenia)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
I, II	60	60						Samokształcenie, udział w kolokwiach i egzaminie - 60	8

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

X zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Semestr I – Kolokwia, zaliczenie z oceną

Semestr II – Kolokwia, zaliczenie z oceną

Egzamin (test końcowy)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza na poziomie podstawowym o budowie i funkcjonowaniu organizmu ludzkiego.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Poznanie szczegółowej budowy anatomicznej ciała ludzkiego w oparciu o metody anatomii opisowej, która dzieli organizm ludzki na poszczególne układy rozpatrywane kolejno tj. układ kostny, mięśniowy, pokarmowy, oddechowy, moczowo-płciowy, wydzielania wewnętrznego, naczyniowy, nerwowy, powłokę wspólną i narządy zmysłów.
C2	Poznanie prawidłowej budowy ciała człowieka łączy się z istotnymi wiadomościami dotyczącymi funkcjonowania poszczególnych organów człowieka.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	zna prawidłowe struktury komórek, tkanek, narządów i układów organizmu ludzkiego	K-W01
EK_02	posiada nawyk i umiejętność stałego doskonalenia się oraz wie kiedy zwrócić się do ekspertów	K_K01, K_K02

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładów

Treści merytoryczne
Wiadomości ogólne – wprowadzenie do anatomii. Kości – charakterystyka ogólna
Układ kostny – szkielet osiowy
Układ kostny – kończyna górna
Układ kostny – kończyna dolna
Mięśnie – charakterystyka ogólna i szczegółowa wybranych jednostek mięśniowych
Wprowadzenie do anatomii układu nerwowego. Rdzeń kręgowy
Mózgowie
Drogi czuciowe i ruchowe. Układ autonomiczny
Układ nerwowy obwodowy (nerwy czaszkowe i rdzeniowe). Narządy zmysłów i skóra
Układ naczyniowy i serce
Układ oddechowy i pokarmowy
Układ wewnątrzwydzielniczy
Układ wydalniczy i rozrodczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Wprowadzenie do anatomii. Ogólna charakterystyka kośćca
Szkielet osiowy : głowa, kręgosłup, klatka piersiowa (kości i stawy)
Szkielet kończyny górnej (kości i stawy)
Szkielet kończyny dolnej (kości i stawy)
Ogólna charakterystyka mięśni. Mięśnie grzbietu, głowy i szyi – wybrane jednostki mięśniowe
Mięśnie klatki piersiowej i jamy brzusznej – wybrane jednostki mięśniowe
Mięśnie kończyny górnej i dolnej – wybrane jednostki mięśniowe
ABC układu nerwowego. Rdzeń kręgowy
Mózgowie
Układ autonomiczny. Drogi czuciowe i ruchowe
Układ nerwowy obwodowy (nerwy czaszkowe i rdzeniowe). Narządy zmysłów i skóra
Serce i układ naczyniowy
Układ oddechowy i pokarmowy
Układ wewnętrzwydzielniczy
Układ wydalniczy i rozrodczy
Przygotowanie do egzaminu – powtórzenie materiału

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład : wykład z prezentacją multimedialną (w formie zdalnej)

Ćwiczenia : konwersatorium i ćwiczenia praktyczne na fantomach (w kontakcie bezpośrednim lub hybrydowo)

Praca własna studenta: praca z książką i materiałami udostępnionymi przez prowadzących przedmiot

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwia, egzamin pisemny	ćwiczenia, wykłady
Ek_02	obserwacja w trakcie zajęć	ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Egzamin - Test końcowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egzamin składa się z testu jednokrotnego wyboru zawierającego 50 pytań i trwa 50 minut . • Do przystąpienia do testu końcowego KONIECZNE jest pozytywne zaliczenie WSZYSTKICH ćwiczeń. • Przed rozpoczęciem egzaminu wszyscy studenci zajmują swoje miejsca, a prowadzący egzamin przedstawia obowiązujące zasady i wyjaśnia wszystkie wątpliwości i odpowiada na wszystkie pytania studentów uczestniczących w egzaminie. Przedstawiciel studentów potwierdził podpisem, że studenci biorący udział w egzaminie mieli możliwość zapoznania się z zasadami obowiązującymi na egzaminie i uzyskali odpowiedzi na wszystkie pytania.

- Wszystkie torebki, torby itp. studenci zostawiają na sali w miejscu specjalnie do tego przeznaczonym. Podczas test końcowego student może posiadać przy sobie wyłącznie przybory do pisania. Telefony komórkowe muszą być wyłączone.
- Każda próba porozumiewania się pomiędzy studentami oraz ściągania będzie karana odebraniem testu i wpisaniem oceny niedostatecznej.
- Każda próba korzystania z urządzeń elektronicznych w tym z telefonu komórkowego będzie traktowana jak wyżej
- Studenci pozostają na miejscach (nawet jeżeli skończą pisanie testu końcowego wcześniej) do czasu zakończenia testu końcowego.
- Wszelkie uwagi dotyczące testu w tym poprawności pytań można zgłaszać wyłącznie w trakcie trwania testu poprzez uniesienie ręki i zgłoszenie pytania/problemu do osoby prowadzącej egzamin. Uwagi merytoryczne do treści pytań są zgłaszane pisemnie w trakcie testu na specjalnym arkuszu. Zgłoszone uwagi są rozpatrywane przez koordynatora przedmiotu i prowadzących zajęcia dydaktyczne. A studenci zostają poinformowani o wyniku analizy zgłoszonych uwag poprzez portal Wirtualna Uczelnia lub osobiście przez koordynatora przedmiotu. W przypadku potwierdzenia błędu merytorycznego w pytaniu, pytanie zostaje anulowane, a wymienione poniżej progi procentowe są wyliczane w stosunku do nowej liczby pytań.
- Nieusprawiedliwiona nieobecność na teście końcowym skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Nieobecność na teście końcowym może być usprawiedliwiona wyłącznie zwolnieniem rektorskim/dziekańskim lub lekarskim przedstawionym w terminie do 3 dni od dnia testu końcowego do Dziekanatu oraz do koordynatora przedmiotu. Nieprzedstawienie zwolnienia w tym terminie skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Skala ocen:
  - 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
  - 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
  - 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
  - 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
  - 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
  - 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ćwiczenia:

- Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa
- w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej na ćwiczeniach należy je **ODROBIĆ** z inną grupą
- w przypadku nieobecności usprawiedliwionej i braku możliwości odrobienia zajęć z inną grupą materiał należy zaliczyć u prowadzącego w maksymalnie **DWÓCH** podejściach.
- w przypadku dwóch nieodrobionych nieobecności **NIEUSPRAWIEDLIWIONYCH** student **NIE JEST** dopuszczony do sesji.
- prowadzący z powodu zbyt dużej liczby studentów na ćwiczeniach ma prawo odmówić przyjęcia studentów odrabiających ćwiczenia
- na pierwszym seminarium studenci potwierdzają, że zostali zapoznani z ww. zasadami i uzyskali odpowiedź na wszystkie zadane przez nich pytania dotyczące zasad obowiązujących w trakcie ćwiczeń
- Zaliczenie ćwiczeń na podstawie obecności, aktywności na ćwiczeniach i po zaliczeniu kolokwium
- Zaliczenie ćwiczeń na podstawie obecności, aktywności na ćwiczeniach i po zaliczeniu kolokwium
- Kolokwium to test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań i trwający 30 minut.
- Zasady przeprowadzenia kolokwium jak testu końcowego.

Zaliczenie z oceną

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest bardzo dobrze przygotowany, bardzo dobrze zna anatomię człowieka i prawidłowo ocenia wszystkie struktury anatomiczne
4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobrze zna anatomię człowieka i prawidłowo ocenia struktury anatomiczne
4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, zna anatomię człowieka i prawidłowo ocenia struktury anatomiczne
3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, dostatecznie zna anatomię człowieka i ocenia struktury anatomiczne
3.0 – student uczestniczy w zajęciach, dostatecznie zna anatomię człowieka i ocenia najważniejsze struktury anatomiczne
2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie zna dostatecznie anatomii człowieka i nie potrafi właściwie ocenić struktur anatomicznych

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	120
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	55
SUMA GODZIN	180
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	8

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ignasiak Z., Janusz A., Jarosińska A. – Anatomia człowieka. AWF Wrocław, cz.I i II.2002. Feneis H. – Ilustrowany słownik międzynarodowego mianownictwa anatomicznego. PZWL Warszawa 2003. Gołąb B. – Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego. PZWL Warszawa 2018. Rohen J.W. - Atlas Anatomii. Tablice. PZWL Warszawa 2012. Udostępnione przez prowadzących materiały z wykładów ćwiczeń
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bochenek A., Reicher M. – Anatomia człowieka . PZWL Warszawa ,T 1-5, 2016 Sylwanowicz W. – Anatomia człowieka. PZWL Warszawa 2013. Putz R., Pabst R. – Atlas anatomii człowieka Sobotta. Urban & Partner Wrocław 2001.T1-2 lub jakiegokolwiek inny atlas anatomii człowieka wydany po 2000 r.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej